

gørende. Den maa tilvejebringes paa en sikrere og mere fyldig Maade, og jeg er enig med det ærede Medlem i, at det, om man end ikke kræver hele Garantikapitalen indbetalt, bør kræves, at der indbetales visse Procent af den, og at den Garanti, der i øvrigt stilles for Restbeløbet, maa være ganske anderledes solid end den Garanti, der foreligger for mig i de Garantibeviser, jeg har haft Lejlighed til at se. Men er der en alvorlig Villie hos de sjællandske Bønder til at genrejse Sparekassen, komme vi forhaabentlig nok over dette Forhold.

Det ærede 6te kongevalgte Medlem sagde, at vi skulde se paa Sagen, som den her forelaa: Det er en enkelt Mand, der har forvoldt denne store Ulykke; og de Mænd, der med Selvstyret som Baggrund skulde have bistaaet og skulde have tilset Sparekassen; have ikke magtet deres Op-gave. Jeg vil her sige til det ærede Medlem, at naar der foreligger en saadan Ulykke, nytter det jo ikke at opholde sig først og fremmest ved det Spørgsmaal: Hvem er Skyld i denne Ulykke? Vi maa tage Ulykken, som den foreligger, og se dens Følger lige i Øjnene, og der mener jeg, at Følgerne af, at Bondestandens Sparekasse erklæres konkurs, ere saa store og saa faretruende, at jeg maa paakalde dette Tings Medlemmers Velvillie, hvis det er muligt, at Regeringen kan træffe en Overenskomst mellem de interesserede Parter for at genrejse Sparekassen eller dog i det mindste træffe Foranstaltninger, der mildne Følgerne af det, der er sket. Det foreligger ikke i Dag. Dette Forslag her præjudicerer intet for Fremtiden, og jeg kan ikke her i Dag udtale mig om, hvilke Foranstaltninger Regeringen agter at bringe i Forslag, thi Forhandlingerne derom ere endnu ikke førte til Ende. Men naar det ærede Medlem siger, at det er uhørt, at Staten træder til, naar en saadan Sparekasse gaar fallit, eller en saadan Kalamitet indtræffer, minder jeg om, hvad det ærede Medlem jo ogsaa selv var inde paa, at det er jo ikke mange Maaneder siden, at Lovgivningsmagten traadte til for at mildne Følgerne af Bankkrakket i København. Det var ogsaa nogle enkelte Mænd, der havde handlet letsindigt med de dem betroede Midler ved alle de store Byggespekulationer, der her foregik, og ved de mange mærkelige Transaktioner, der ere foretagne med de Midler, der indestod i de nævnte Banker, der foranledigede denne Ulykke. Jeg erkender, at de to Ting ikke helt kunne sammenstilles, og at der er

Forskkel paa Bankkrakket i København og paa Virkningen af Standsningen af Den sjællandske Bondestands Sparekasse, idet nemlig Kalamiteten med de københavnske Banker, som Forholdene forelaa, jo kunde have svækket vort Lands Kredit og skadet vort Forhold til Udlandet. Dette kan naturligvis ikke siges i den Grad at være Tilfældet med Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Men det kan dog ikke nægtes, at Staten traadte beredvillig til selv om det, som det ærede Medlem bebrejdende siger, skete fra Lørdag til Mandag, saa er det dog sket —; og Folketinget, hvor der sidder saa mange Repræsentanter for Landbostanden, gav med Beredvillighed sin Stemme til de Foranstaltninger, som den Gang blev truffene. Men naar man fra Landbostandens Side har været med til at erklære sig villig til at bringe Ofre for at mildne Følgerne af Bankkrakket i København, vil man ude i Landet ikke godt kunne forstaa, at en lignende Gentjeneste ikke gøres dem fra anden Side. Det vil blive vanskeligt at gøre noget saadant gældende, og jeg vil nødig udbyde den Kløft, der fra adskillige Sider har været udbybet, eller skabe Uvillie mellem By og Land, lige saa lidt som jeg vil være medvirkende til at skabe Uvillie mellem København og det øvrige Land. Jeg tror derfor, at vi ved Overvejelsen af denne Sag ogsaa maa have det for Øje, at der maa ydes en vis Hensyntagen fra andre Samfundsklassers Side overfor Den sjællandske Bondestands Sparekasses Genrejning, da der fra Landbostandens Side blev vist saa stor Beredvillighed til at give Tilslutning til de Foranstaltninger, der i Februar Maaned blev truffene for at mildne Følgerne af Bankkrisen i København. Nu siger det ærede Medlem: Ja, men det, vi gjorde i Februar, var fejl. Det tør jeg ikke sige. Jeg tror ikke, at der var andet at gøre i det Øjeblik end det, der skete. Jeg tror, at Følgerne af Bankkrisen vilde være blevne uberegnelige for vort Land, dersom man ikke øjeblikkelig var skreden ind. Men, siger det ærede Medlem, vel er det sket, men een Gang er ingen Gang. Jo, een Gang er een Gang, det kommer man aldrig fra, og det Præcedens, der er skabt derved, tror jeg ikke, at man kommer bort fra ved Behandlingen af den Sag, her er Tale om, naar Forslag foreligger, forhaabentlig inden lang Tid, om, hvad der videre er at gøre ved denne Sag.

De Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem med Hensyn til Spørgsmaalet om Nationalbankens Oktroj, skal